

Vergaderjaar 2025–2026

36 933

Noodpakket energie, mobiliteit en economie

C

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN
WERKGELEGENHEID**

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 juli 2026

Bijgaand treft u een afschrift van de heden aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal verzonden brief aan, over de opzet van het Noodfonds Energie 2026.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J.A. Vijlbrief

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 juli 2026

Het kabinet streeft ernaar om huishoudens weerbaar te maken tegen stijgende energieprijzen en zet in op structurele oplossingen: verduurzaming van woningen en energiebesparing. Het Noodfonds Energie is een belangrijk noodverband om mensen te helpen die moeite hebben om hun energierekening te betalen. Huishoudens met een lager inkomen en een hoge energierekening kunnen door onverwachte gebeurtenissen zoals het conflict in het Midden-Oosten, moeite hebben met het betalen van hun energierekening.

Het kabinet bereidt een Noodfonds Energie voor zodat we de huishoudens in de meest kwetsbare positie helpen met het betalen van hun hoge energierekening. Het kabinet is van plan om het Noodfonds Energie nog dit jaar te openen.¹ Uw Kamer en ook mensen in het land hebben de afgelopen maanden vragen gesteld over hoe het Noodfonds Energie eruit komt te zien en wanneer het open kan. Ik zal uw Kamer regelmatig informeren over de vormgeving en de voortgang. En daar begin ik mee met deze brief. Hiermee kom ik ook mijn toezeggingen na die ik heb gedaan in het debat van 22 april jl. en in de beantwoording van vragen van de leden Lahlah en Kröger.² In deze brief ga ik – mede namens de Minister van Klimaat en Groene Groei en de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening – in op het doel, de doelgroep en de vormgeving van het Noodfonds Energie zoals het kabinet dat voor ogen heeft.

Aanpak voor energiearmoede bevat tijdelijke en structurele maatregelen

De beste oplossingen voor hoge energierekeningen zijn: minder energie gebruiken en minder afhankelijk zijn van olie, gas en kolen. Het kabinet zet dan ook stevig in op een gezamenlijke aanpak. Het isoleren en aardgasvrij maken van woningen zijn hiervoor noodzakelijk. Dit verlaagt de energierekening en vermindert de afhankelijkheid van buitenlands gas, en daarmee de gevoeligheid voor geopolitieke ontwikkelingen.

Om deze duurzame oplossingen te versnellen, zijn maatregelen aangekondigd in het coalitieakkoord, het in april gepresenteerde maatregelenpakket «Acties weerbaarheid energieschok»³ en wordt een aanvraag voorbereid voor het Sociaal Klimaatplan. Met een Nationaal Isolatieoffensief wordt daarnaast ingezet op het versneld isoleren van woningen. Daarbij wordt gekeken naar wijken waar het het hardste nodig is. Ook worden in dit verband afspraken gemaakt met financiële instellingen en verhuurders.

Het Noodfonds Energie verlaagt de energierekening van huishoudens

Naast de structurele maatregelen zijn er huishoudens die nu ondersteuning nodig hebben bij het betaalbaar houden van hun energierekening. Dit geldt des te meer nu de gasprijzen sinds het conflict in het

¹ Kamerstukken II 2025/2026, 36 933, nr. 1

² Debat over de maatregelen van het kabinet inzake de hoge energie- en brandstofprijzen van 22 april jl.; Kamervragen GL-PvdA II

³ Kamerstukken II 2025/2026, 36 933, nr. 1

Midden-Oosten op een hoger niveau liggen dan gemiddeld in 2025. Om huishoudens met een lager inkomen gericht te kunnen steunen, richt ik een Noodfonds Energie in. Dit is een tijdelijke maatregel, bedoeld om nu hulp te bieden aan huishoudens die dit het hardst nodig hebben. Hiermee probeer ik te voorkomen dat het aantal mensen in energiearmoede toeneemt, in lijn met motie Struijs/Van Brenk. Belangrijk uitgangspunt bij het Noodfonds Energie is dat iedereen die voldoet aan de voorwaarden en een aanvraag doet, een tegemoetkoming krijgt. Er is dus geen sprake van een «op is op» regeling zoals bij het eerdere Tijdelijke Noodfonds Energie (TNE).

Om het Noodfonds Energie mogelijk te maken heeft het kabinet € 193 miljoen gereserveerd. Ik vind het belangrijk dat iedereen die recht heeft op steun, deze ook daadwerkelijk ontvangt. De voorwaarden voor de aanvraag en het beschikbare bedrag worden met elkaar in lijn gebracht om te zorgen dat alle huishoudens die recht hebben een aanvraag kunnen doen. Op deze wijze geef ik uitvoering aan de moties Ceder en Bikker/Flach om zo snel mogelijk een energiefonds te openen dat niet om budgettaire redenen sluit voordat iedereen is geholpen.⁴ Om iedereen die in aanmerking komt voldoende gelegenheid te bieden een aanvraag te doen, gaat het Noodfonds Energie minimaal vier maanden open.

Het Noodfonds Energie gaat ondersteuning bieden aan huishoudens in Europees Nederland. Huishoudens in Caribisch Nederland ontvangen extra ondersteuning via een uitbreiding van de bestaande energie-toelage.⁵

De meest financieel kwetsbare huishoudens worden gesteund

Binnen deze uitgangspunten en voorwaarden wordt het Noodfonds Energie zo ingericht dat de ondersteuning terecht komt bij de meest financieel kwetsbare huishoudens. Dat wil zeggen, bij huishoudens met een relatief laag inkomen én een relatief hoge energierekening. Wie die doelgroep is wordt hieronder toegelicht. We verwachten met de informatie die we nu hebben dat we dezelfde doelgroep kunnen hanteren als in het eerdere Tijdelijk Noodfonds Energie. Als er andere keuzes gemaakt moeten worden die tot hogere kosten leiden, moet de doelgroep aangepast worden om ervoor te zorgen dat het in het budget blijft passen. Ik zal uw Kamer meenemen in deze afwegingen.

Huishoudens kunnen aanspraak maken op een tegemoetkoming uit het Noodfonds Energie wanneer:

- zij een bruto inkomen tot 130% van het sociaal minimum hebben én een energiequote van 8% of hoger;⁶ of wanneer:
- zij een bruto inkomen tussen 130% en 200% van het sociaal minimum hebben én een energiequote van 10% of hoger.

Hiervoor gebruik ik het bruto sociaal minimum zoals dat wordt gebruikt voor de Toeslagenwet⁷. Voor een alleenstaande in 2026 is dat een gemiddeld inkomen van € 1.790 bruto per maand. Voor samenwonenden is dat gemiddeld € 2.500 bruto per maand.

⁴ Kamerstukken II 2025/2026, 36 933, nr. 1

⁵ Kamerstukken II 2025/2026, 36 933, nr. 1

⁶ Voor huishoudens met een inkomen onder het sociaal minimum wordt hun inkomen bij het berekenen van de energiequote gelijk gesteld aan het sociaal minimum. De energiequote (in %) wordt vastgesteld door de maandelijkse energielasten te delen door het bruto maandinkomen van het huishouden.

⁷ Het sociaal minimum verwijst meestal naar het netto inkomen. Voor het Noodfonds wordt echter gekeken naar het bruto inkomen van het huishouden. Daarom gebruiken we ook een bruto norminkomen, namelijk die van de Toeslagenwet.

Huishoudens ontvangen een tegemoetkoming in hun energiekosten

Het Noodfonds Energie zal 50% van de energierekening vergoeden op jaarbasis van het bedrag boven de energiequote van 8% dan wel 10%. Daarbij geldt een nader te bepalen minimum en maximum bedrag. De contouren van de doelgroep en de vergoeding sluiten daarmee aan op het eerdere Tijdelijk Noodfonds Energie⁸. Met deze vormgeving ontvangen huishoudens met een hogere energierekening in principe een hogere tegemoetkoming. Daarmee worden huishoudens ook beschermd tegen eventuele nieuwe energieschokken. Huishoudens ontvangen de tegemoetkoming (in delen) via hun energieleverancier⁹ of direct op hun eigen rekening als dat niet mogelijk is.

Rekenvoorbeeld 1

Een alleenstaande heeft een bruto-inkomen van gemiddeld € 2.000 per maand (112% van het sociaal minimum) en energielasten van € 200 per maand (10% van het inkomen). Er is recht op tegemoetkoming. € 40 van de energielasten per maand vallen boven de 8% energiequote. De helft daarvan wordt vergoed door het Noodfonds Energie. De tegemoetkoming wordt vastgesteld op € 20 per maand, wat neerkomt op een totale tegemoetkoming van € 240.

Rekenvoorbeeld 2

Een gezin met twee jonge kinderen heeft een bruto-inkomen van € 3.800 per maand (152% van het sociaal minimum) en energielasten van € 456 per maand (12% van het inkomen). Er is recht op tegemoetkoming. € 76 van de energielasten per maand vallen boven de 10% energiequote. De helft daarvan wordt vergoed door het Noodfonds Energie. De tegemoetkoming wordt vastgesteld op € 38 per maand, wat een totale tegemoetkoming is van € 456.

Het Noodfonds Energie kan zo'n half miljoen huishoudens helpen

Op basis van deze voorwaarden en uitgaande van de huidige energieprijzen, verwacht ik dat zo'n half miljoen huishoudens geld kunnen krijgen vanuit het energiefonds. Dat is ongeveer evenveel als het aantal huishoudens in energiearmoede volgens de meest recente cijfers van TNO.¹⁰ De gemiddelde tegemoetkoming komt naar verwachting uit op ongeveer € 360 per jaar.

Binnen het beschikbare budget kiest het kabinet ervoor de ondersteuning zoveel mogelijk te richten op de meest kwetsbare huishoudens. In het kader van de Motie Klaver c.s.¹¹ en mijn toezegging in het debat van 22 april jl. heb ik ook andere combinaties van criteria overwogen, waaronder hogere inkomensgrenzen. Verhogen van de inkomensgrenzen leidt vanzelfsprekend tot een uitbreiding van de doelgroep. Bij een verhoging van de inkomensgrens tot 400% van het sociaal minimum (voor alleenstaanden € 7.170 en voor samenwonenden € 10.000 bruto per maand) neemt de doelgroep significant toe. Hogere inkomens kunnen

⁸ Ook hiermee wordt aangesloten bij het TNE. TNE hanteerde weliswaar een vergoedingspercentage van 100%, maar dan over een periode van een half jaar.

⁹ Er wordt nog vastgesteld in hoeveel termijnen (6 of 12) de tegemoetkoming verrekend zal worden met de energierekening. In de rekenvoorbeelden is uitgegaan van 12 maanden.

¹⁰ TNO/CBS, Energiearmoede in Nederland, Een overzicht en een verdieping op risicohuishoudens bij hoge energieprijzen, 25 juli 2025

¹¹ Ook hiermee wordt aangesloten bij het TNE. TNE hanteerde weliswaar een vergoedingspercentage van 100%, maar dan over een periode van een half jaar.

echter ook bij een hogere energiequote eerder rondkomen, er blijft in euro's immers meer inkomen beschikbaar. Uitgaande van het huidige budget, zou bij uitbreiding van de doelgroep de gemiddelde tegemoetkoming per huishouden dalen, waardoor juist de meest kwetsbare huishoudens per saldo minder geholpen zijn. Daarnaast kost uitbreiding van de doelgroep meer uitvoeringscapaciteit. Er komen dan niet alleen meer huishoudens in aanmerking, maar ook meer mensen die een aanvraag doen. Daarmee kunnen er ook meer afwijzingen en bezwaarprocedures zijn.

We zoeken ook een oplossing voor verborgen energiearmoede

Op deze manier steunen we zo gericht mogelijk huishoudens in energiearmoede. Maar we bereiken niet iedereen die hulp nodig heeft. Volgens TNO¹² kampte naar schatting 1,4% van de Nederlandse huishoudens (circa 119.000) in 2024 met verborgen energiearmoede. Dat betekent dat ze een laag inkomen hebben en in een slecht geïsoleerde woning wonen, maar bijvoorbeeld uit angst voor een hoge energierekening minder energie verbruiken dan te verwachten is. Daardoor zullen zij te weinig energiekosten hebben om aan de voorwaarden van het energiefonds te voldoen. Ik zou ook deze mensen graag willen ondersteunen. Tegelijk is het niet uitvoerbaar om bij mensen vast te stellen of zij om financiële redenen weinig energie gebruiken. Dit zou je namelijk per huishouden moeten vragen. Het loslaten van de eis van de minimale energiequote is ook niet wenselijk, omdat dan bijna alle ruim anderhalf miljoen huishoudens met dit inkomen in aanmerking komen. Een deel van die huishoudens heeft wel een goed geïsoleerd huis of genoeg inkomen om een hogere energierekening op te vangen. Het gemiddelde bedrag dat we dan kunnen geven zou te laag zijn om huishoudens die het echt nodig hebben goed te helpen. Dit Noodfonds biedt geen directe oplossing voor verborgen energiearmoede. Echter, TNE kan mogelijk wel een rol spelen bij het doorverwijzen van mensen naar ondersteuning bij woningverduurzaming en energiebesparende maatregelen. Hierover ga ik in gesprek met VNG en TNE.

Er wordt niet naar het vermogen van huishoudens gekeken

De steun zal waarschijnlijk ook een beperkte groep mensen bereiken die deze niet nodig heeft. Het Noodfonds Energie zal niet controleren hoeveel vermogen mensen hebben. Daardoor kunnen huishoudens met (tijdelijk) een laag inkomen maar veel vermogen toch aanspraak maken op het Noodfonds Energie. Ik accepteer dit. Het kabinet wil met het Noodfonds Energie zo veel mogelijk mensen helpen op een laagdrempelige manier. Een vermogenstoets zou mensen en de uitvoering te veel belasten. Bij hogere uitvoeringskosten is er minder budget over om aan huishoudens uit te keren. Dat willen we voorkomen. Deze last zou bovendien niet in verhouding staan tot het gemiddelde steunbedrag.

Het Noodfonds Energie wordt een publieke regeling

Het Noodfonds Energie krijgt een nieuwe opzet. Het is nodig mensen snel te helpen die nu hun energierekening zien stijgen als gevolg van de oorlog in het Midden-Oosten. Het Noodfonds Energie wordt een publieke regeling. Dat betekent dat het wordt uitgevoerd onder de waarborgen van de Algemene wet bestuursrecht, zoals bezwaar en beroep, en dat het volledig uit publieke middelen gefinancierd wordt. De regeling wordt zo

¹² TNO/CBS, Energiearmoede in Nederland, Een overzicht en een verdieping op risicohuishoudens bij hoge energieprijzen, 25 juli 2025

opgezet dat alle mensen die voldoen aan de voorwaarden een aanvraag kunnen doen.

Mijn voornemen is om de stichting Tijdelijk Noodfonds Energie (TNE) het mandaat en de opdracht te geven het Noodfonds Energie uit te voeren. Omdat het een publieke regeling is, gaat de stichting TNE hun werkwijze aanpassen om te kunnen voldoen aan de eisen die voor een publieke uitvoerder gelden. Daarmee wordt een aantal punten van kritiek van de Nationale ombudsman¹³ weggenomen en worden de geleerde lessen meegenomen die diverse bij eerdere edities betrokken instanties hebben meegegeven. Dit gaat om een aantal publiekrechtelijke waarborgen, zoals het inrichten van een proces voor bezwaar en beroep, een eenvoudige aanvraagprocedure waarbij gegevens voor zover mogelijk geautomatiseerd opgehaald worden bij overheidspartijen, de mogelijkheid van een papieren aanvraag en het kunnen indienen van tweedelijnsklachten bij de Nationale ombudsman. Het kabinet hecht eraan zo veel mogelijk drempels weg te nemen voor het doen van een aanvraag, zoals angst voor terugvordering. Terugvordering zal alleen aan de orde zijn bij vormen van misbruik, zoals fraude. De steun is bedoeld voor huishoudens in een financieel kwetsbare positie. Er wordt veel aandacht besteed aan de toegankelijkheid in het aanvraagproces en de aanvullende ondersteuning (in lijn met de moties Kathmann en Struijs/Van Brenk). Over de vormgeving en invulling van de ondersteuning ben ik met meerdere organisaties in gesprek.

De keuze voor snelheid gecombineerd met nieuwe werkwijze vanuit publieke randvoorwaarden, vormt een grote uitdaging. Dit vraagt fundamentele aanpassingen in de eerdere werkwijze van TNE. Zo zijn er meerdere nieuwe technische koppelingen nodig om geautomatiseerde gegevensuitwisseling tussen TNE en overheidsorganisaties mogelijk te maken. Het kost ook tijd om processen als bezwaar en beroep zorgvuldig in te richten. Het blijkt daarom in ieder geval niet mogelijk om het Noodfonds Energie voor de zomer te openen, zoals verzocht door de motie Lahlah. Wel zorgen we ervoor dat mensen voor de winter zekerheid hebben dat het fonds er komt. Zodat zij op tijd weten dat ze hun verwarming komende winter gewoon aan kunnen zetten. Alle betrokken partijen zetten alles op alles om het Noodfonds Energie te openen voor het einde van dit jaar.

Er is veel tijdsdruk om dit voor elkaar te krijgen. Dit zorgt voor risico's op fouten en/of nog onbekende uitdagingen die vragen om keuzes. Het kabinet is bereid deze risico's te accepteren. Snelle hulp voor kwetsbare huishoudens weegt in dit geval zwaarder dan volledige afdekking van de risico's vooraf. Als dit soort keuzes gemaakt moeten worden, dan zal ik die wegen en uw Kamer daarvan zo snel mogelijk op de hoogte stellen.

Veel partijen werken hard mee aan de realisatie van het Noodfonds Energie

Meerdere departementen en overheidsinstanties werken samen met TNE, Energie-Nederland en de energieleveranciers aan het Noodfonds Energie. Ook betrokkenen die eerder hulp geboden hebben aan mensen om een aanvraag te kunnen doen, denken mee.

Het kabinet wil nogmaals waardering uitspreken specifiek voor de stichting TNE, Energie-Nederland en de energieleveranciers. Dankzij hun eerdere inspanningen en medewerking kunnen we nu voortbouwen op de beschikbare infrastructuur. Ook voor het komende Noodfonds Energie

¹³ 4 juni 2026, Jaarverslag Ombudsman 2025: «Doen wat nodig is»

zullen de energieleveranciers weer kosteloos meewerken aan de uitvoering ervan. Energieleveranciers helpen om hun klanten te informeren over het Noodfonds Energie zodat zoveel mogelijk huishoudens die recht hebben op een tegemoetkoming daadwerkelijk een aanvraag indienen. Ook delen ze gegevens over de energiekosten bij de aanvraag. En net als in voorgaande jaren willen we de steun waar mogelijk uitbetalen via de energieleveranciers. Dit voorkomt dat huishoudens dit bedrag zelf apart moeten zetten.

Het Noodfonds Energie is een tijdelijke aanvulling op structurele verduurzamingsmaatregelen

Het Noodfonds Energie is een tijdelijke maatregel. Het uiteindelijke doel van het kabinet is om mensen weerbaar te maken voor energieschokken door woningen te verduurzamen. Energiebesparing en verduurzaming van woningen blijft een belangrijke route om bij te dragen aan een betaalbare energierekening. Via een Nationaal Isolatieoffensief worden woningen sneller en efficiënter verduurzaamd. Het is voor meer mensen mogelijk om geld te lenen voor verduurzaming bij het Warmtefonds. Ook wordt gezorgd voor een snelle inzet van energiefixers en blijven de verduurzamingssubsidies voor VvE's langer beschikbaar.¹⁴

Daarnaast is er € 15 miljoen extra vrijgemaakt om mensen die in één van de twintig NPLV gebieden wonen te ondersteunen bij de energietransitie. Dat gebeurt bijvoorbeeld via het Energiehuis. Bij het Energiehuis kunnen bewoners en bedrijven terecht voor begrijpelijke en betrouwbare informatie, ondersteuning en ontzorging bij verduurzaming.¹⁵

Hoewel er al een breed aanbod aan hulp bij verduurzaming is, bereikt dit nog niet altijd de huishoudens die deze het hardste nodig hebben. Dit betreft (onder andere) de doelgroep van het Noodfonds en mensen die in verborgen energiearmoede leven. Ik ga in gesprek met de VNG en TNE of TNE een rol kan spelen bij het doorverwijzen van mensen naar ondersteuning bij woningverduurzaming en energiebesparende maatregelen.

Het kabinet wil het Noodfonds Energie nog dit jaar openen

De komende maanden blijf ik er met de betrokken partijen hard aan werken om dit mogelijk te maken. De planning is het Noodfonds Energie nog dit jaar te openen. Een volgende brief over de voortgang hierop ontvangt uw Kamer in september. In die brief verwacht ik onder meer aan te kunnen kondigen wanneer het Noodfonds Energie opent en hoe wij mensen hierover gaan informeren, zodat iedereen op tijd op de hoogte is.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J.A. Vrijlbrief

¹⁴ Kamerstukken II 2025/2026, 36 933, nr. 1

¹⁵ Kamerstukken II 2025/2026, 32 847, nr. 1490

Relevante moties

Titel	Strekking	Ingediend
Motie Kathmann cs	Over in het vervolg het Tijdelijk Noodfonds Energie of een mogelijk alternatief volledig digitaal toegankelijk te maken en dit te laten voldoen aan de toegankelijkheidseisen voor alle overheidsdiensten.	TD Digitaliserende overheid 2025-09-02
Motie Ceder cs	Voor winter '26-'27 een werkend en ruimhartig noodfonds energie beschikbaar hebben voor burgers in energiearmoede.	PD over Iran 12 mrt
Motie Lahlah c.s.	Met spoed de heropening TNE voor voorjaar '25-'26 verkennen.	PD Begroting SZW 19 mrt
Motie Klaver c.s.	Verzoekt de regering om bij het uitwerken van de opties mee te nemen of en hoe middeninkomens aanspraak kunnen maken op het fonds.	PD economische gevolgen 25 mrt
Motie Bikker/Flach	Verzoekt de regering het loket van het Tijdelijk Noodfonds Energie zo snel als mogelijk te openen en niet voortijdig te sluiten om budgettaire redenen.	PD brief maatregelen weerbaarheid 22 apr
Motie Struijs/Van Brenk	Verzoekt de regering alles op alles te zetten om te voorkomen dat het aantal mensen in energiearmoede toeneemt.	PD brief maatregelen weerbaarheid 22 apr
Motie Struijs/Van Brenk	Verzoekt de regering alles in het werk te stellen om het geld uit het Noodfonds Energie maximaal toegankelijk te maken voor de mensen die dit het meest nodig hebben.	PD brief maatregelen weerbaarheid 22 apr